

[Skræppenborg-Nielsen.]

deres praksis, og det har det også været i den nuværende situation. Landets velfærd, eksporten, faren for inflation og meget, meget andet har altid været de motiveringer, man fra landbrugets og industriens side er kommet med, når det var arbejderne, der strejkede. Men vel ingen sinde før har landets velfærd været i farezonen som i sidste uge på grund af en situation skabt af landbrugerne selv.

Det er blevet mig fortalt, at Landbrugsrådets præsident, det ærede medlem hr. Anders Andersen, i sine unge dage beskæftigede sig med bl. a. at spille skak. Det skal det ærede medlem naturligvis ikke høre noget for ved denne lejlighed, tværtimod, men det forekommer mig, at de politiske skaktræk, han har foretaget i den sidste uges tid, har været temmelig hasarderede og i hvert fald vist ikke tåler at blive gentaget.

Dansk landbrug har altså strejket. Da dansk landbrugs repræsentanter i det høje folketing, som før nævnt, sammen med andre altid har været mere end emsige, når det var arbejderne, der strejkede, kunne man vel have ventet, at de havde været lige så emsige, når det var deres egne, der strejkede, og ikke for andet, så af hensyn til landet, som det ellers så tit har lydt.

Jeg erkender, det er menneskelig forståeligt, at det har været så som så med denne emsighed. De af den højtærede landbrugsminister fremsatte forslag til lov om afsætning af danske landbrugsprodukter og forslag til lov om en kornordning for høståret 1961-62 betyder, hvis de vedtages, at staten i tilskud til dansk landbrug skal af med næsten 500 mill. kr. årlig, $\frac{1}{2}$ milliard.

I dagbladet Jyllands-Postens leder for i går, torsdag den 11. maj, betegnes et sådant statstilskud til landbruget som en skærv — jeg gentager: en skærv, kastet til det vanskeligt stillede landbrug, og bladet siger i samme leder — jeg beder den højtærede formand om tilladelse til et citat — bl. a. følgende:

„Det var en god gang socialistisk-radikal socialhjælp, regeringen til ingen ære, frie danske bønder næppe til glæde.“

Ja, således skriver dette højkonservative blad, og det skrives, efter at bladet på linje med andre blade har krævet kompensation til landbruget og fået det. Der er altså fra visse kredses side talt om en skærv. Må jeg gøre disse kredse opmærksom på, at det velsagtens er frivilligt, om man vil modtage denne skærv; ingen tvinger dem formentlig hertil. På den anden side, hvis den hjælp til landbruget, der i øjeblikket forhandles om i det høje folketing, virkelig skal opfattes som en skærv — det er mit håb og min tro, at en sådan opfattelse ikke deles af det store flertal af landbrugere — men hvis denne hjælp altså skal opfattes sådan, giver det mig anledning til at spørge de samme kredse, hvad de så vil kalde de små, de beskedne lønforbedringer, som de strejkende arbejdere har kunnet opnå.

Der er intet mærkeligt i, at tusinder og atter tusinder af danske arbejdere er højst betænkelige ved det, der i øjeblikket foregår, men retfærdigvis skal det samtidig siges, at der ej heller er noget mærkeligt i, at dansk landbrug i de sidste år har følt sig dårligt behandlet og dårligt stillet i forhold til de fleste andre samfundsgrupper her i landet. Det er i hvert fald for mig let forståeligt, og her tænker jeg først og fremmest på de økonomiske vilkår, som tusinder af danske landbrugere længe har haft, økonomiske vilkår, som ingen bør misunde dem.

Sandheden om landbrugets økonomiske forhold er, så vidt jeg kan se, at landbruget i de sidste år kun har kunnet eksistere ved at stifte gæld, og så vidt jeg har kunnet få oplyst, er denne gæld af en størrelsesorden på omkring 4 milliarder og vel omtrent lige så meget i løs gæld. Sådanne forhold kan naturligvis ikke fortsætte i én uendelighed; de sidste dages begivenheder har da også vist, at bøgeret nu var fuldt, og at det løb over. Men gæld betyder afhængighed. Alligevel vover man